

kan ved enstemmighed fastlægge sådanne regler.

Ovennævnte bestemmelser indebærer, at et medlemsland af de syv er berettiget til at opretholde — eller indføre nye — etableringsrestriktioner, der medfører forskelsbehandling, så længe bestemmelserne blot ikke anvendes på en sådan måde, at man derved modvirker de fordele, som virksomhederne i de andre lande kan forvente at ville få som følge af den gradvise afvikling af hindringerne for samhandelen. Et medlemsland kan imidlertid ikke i henhold til konventionens ordlyd hindres i at opretholde restriktioner i strid med reglerne, men i så fald udsætter det pågældende land sig for, at andre medlemslande iværksætter modforholdsregler i overensstemmelse med konventionens regler for klageproceduren (artikel 31).

Det bemærkes, at der under forhandlingerne om EFTA-konventionen var enighed om, at de danske bestemmelser vedrørende begrænsninger i udlændinges adgang til at erhverve fast ejendom i Danmark er fuldt ud forenelige med ovennævnte regler, såfremt de anvendes til at hindre udlændinges opkøb af fast ejendom til privat brug, men derimod ikke i tilfælde af, at de anvendes til at forhindre køb af en fabriksgrund, som de i øvrigt måtte have krav på at etablere i henhold til konventionens artikel 16.

c. Bestemmelserne i *den europæiske bosættelseskonvention* er i *princippet* temmelig vidtgående. Konventionen fastlægger fælles regler for behandlingen af statsborgere fra Europarådets medlemslande under ophold på et andet medlemslands område. Hovedreglerne er, at andre medlemslandes statsborgere skal behandles som landets egne borgere med hensyn til

1. udøvelse og besiddelse af private rettigheder, herunder ejendomsrettigheder, og
2. tilladelse til at drive virksomhed af erhvervsmæssig karakter.

Bosættelseskonventionen indeholder imidlertid en række undtagelser fra disse bestemmelser, der rent faktisk begrænser konventionens rækkevidde betydeligt.

For det første vedrører konventionen i modsætning til Rom-traktaten og EFTA-konventionen alene fysiske personer, idet

man under forhandlingerne før dens undertegnelse fandt, at forholdene for selskaber og andre juridiske personer burde gøres til genstand for en nærmere undersøgelse. For det andet er der fastlagt en række almindelige undtagelser, der tilgodeser hensyn til retsordenen, statens sikkerhed o. l. For det tredje åbner konventionen adgang til at tage forbehold for så vidt angår bestemmelser i den interne lovgivning, hvorved der gøres indskrænkninger i fremmede statsborgeres adgang til erhvervelse, besiddelse eller brug af visse kategorier af ejendom, eller hvorved der fastlægges begrænsninger i deres adgang til beskæftigelse eller erhverv.

Herudover indeholder bosættelseskonventionen i artikel 25 en særdeles vigtig bestemmelse for vurderingen af dens betydning sammenholdt med Rom-unionen og EFTA-traktaten. I henhold til artikel 25 skal intet i konventionen medføre ændringer i medlemsstaternes lovgivning eller i bilaterale eller multilaterale traktater, konventioner og overenskomster, som allerede er i kraft, og som indrømmer en eller flere af de kontraherende parters statsborgere en mere fordelagtig behandling.

II. Sammenligning mellem de tre konventioner.

Rom-traktatens bestemmelser er på alle punkter mere vidtrækkende end de to øvrige konventioner. EFTA-konventionen fastlægger i overensstemmelse med de syv løbere samarbejde i sammenligning med de seks en række rammebestemmelser for retten til erhvervsudøvelse med det formål at tilsikre, at afviklingen af handelsskranke inden for EFTA ikke modvirkes gennem oprettelse eller bevarelse af restriktioner vedrørende etableringsretlige bestemmelser. Den europæiske bosættelseskonvention tilsigter i første række gennemførelsen af et „stand-still“ for indførelse af nye restriktioner.

De i bosættelseskonventionen indeholdte bestemmelser strider ikke mod EFTA-konventionens eller Rom-traktatens regler. Som ovenfor anført er det udtrykkeligt anført i bosættelseskonventionens artikel 25, at indrømmelser over for et eller flere af medlemslandene ikke skal udstrækkes på mest-